

De angst onder ogen

DOOR DIANA BOKJE

Na vijfenvijftig jaar leven met een angststoornis is Mariëtte Aernoudts er eindelijk aan toe hiermee naar buiten te treden. Niet voor haarzelf, maar voor anderen die leven met dezelfde angsten en beperkingen die zij al die jaren met zich mee heeft gedragen. Herkenning en erkenning daar draait de serie *Obstakels* om.

© Mariëtte Aernoudts

© Mariëtte Aernoudts

Het begon in haar tiende levensjaar. Angst-aanvallen, zomaar uit het niets. Opplekken waar je niet zomaar kunt weglopen. Met als gevolg hyperventilatie, wat heel nare momenten gaf. Dit ging zo ver dat ze soms niet meer wist of de situatie waarin ze zich bevond werkelijkheid was of niet. “Je raakt gedissocieerd en dat is heel eng. Bovendien werd ik enorm beperkt in mijn mogelijkheden. Ik had graag willen studeren, maar dat was voor mij geen optie. Een busrit bestond al uit angst. Je bent opgesloten en kan er niet uit. Er waren periodes waarin ik letterlijk niet naar buiten durfde. Lichamelijk is er niets met mij aan de hand en ondanks vele jaren van hulp zoeken, ben ik er nooit achter gekomen waar die angst is ontstaan. Op mijn veertigste besloot ik

dat ik zelf verantwoordelijk was voor mijn geluk. Die mindset heeft me geholpen. Mijn kinderwens werd vervuld. Mijn kinderen mochten hier niet onder lijden. Dat dwong mij zo gewoon mogelijk door het leven te gaan. Nog steeds is het een strijd om de deur uit te gaan. Hoewel ik nooit ergens ontspannen naar toe ga, kan ik er wel van genieten als ik er eenmaal ben.”

TERE BEELDEN

Met de komst van de kinderen begon Mariëtte Aernoudts met fotograferen. Eerst alleen haar eigen kinderen. Tot ze de deur uitgingen en daarmee haar onderwerp buiten beeld verdween. Na een paar fotocursussen verlegde zij haar focus naar de kinderen uit de buurt. “In het begin

fotografeerde ik vooral situaties die ik aantrof, maar later ben ik meer gaan ensceneren. Inmiddels ben ik niet alleen een mensenverzamelaar, maar ook een verzamelaar van kledingstukken en attributen die ik gebruik om de sfeer weer te geven die ik neer wil zetten.” Het is vooral de sfeer die de foto's van Aernoudts typeren. De tere beelden verwijzen naar de zachte wereld die we kennen van aquarelschilderijen. Foto's die een glimlach op je gezicht toveren.

“In eerste instantie fotografeer ik omdat ik er blij van word, maar het is fijn om te zien dat het ook bij anderen een fijn gevoel oproept. Het is mijn verhaal en het zijn mijn emoties en gevoelens die ik erin stop. Hoewel ik ook wel foto's verkoop, fotografeer ik niet vaak in opdracht. Ik wil zelf de kinderen kiezen die me raken. Het zijn kinderen die ik tegenkom op straat, of in een winkel. Allemaal zijn ze op een bepaalde manier bijzonder. In de coronatijd heb ik noodgedwongen mijn blik verlegd naar de natuur. Ook daar zijn bloemen met een bepaalde teerheid die passen in de manier waarop ik fotografeer. De combinatie van kinderen en bloemen is een mooie uitdaging voor de toekomst.”

DANSERES

Afgelopen jaar was Mariëtte Aernoudts zover dat ze haar angststoornis fotografisch durfde te verbeelden. “Het is natuurlijk heel persoonlijk en nu pas ben ik zover dat ik me er niet meer voor schaam. Dat mag best iedereen weten. Door het naar buiten te brengen geef ik het een stem. In eerste instantie hield ik mezelf voor dat de serie *Obstacle* niet over mij ging, maar over mensen met een angststoornis. Daarom heb ik met een model gewerkt, een danseres die zich op een natuurlijke manier kon inbeelden in de situaties die ik schetste. Want natuurlijk gaat het over mij. Mijn gevoelens, emoties en het gemis. Bijvoorbeeld de foto met de studieboeken. Het is een kans die ik heb gemist. Door het model te

© Mariëtte Aernoudts

vertellen over mijn verdriet, want dat is het, kon zij zich inbeelden in de situatie. Het was heel bijzonder om te zien hoe zij met haar lichaam en houding precies dat wist te vertolken wat ik bedoelde. Natuurlijk had ik ook mensen met een angststoornis kunnen benaderen en fotograferen, maar de documentaire stijl ligt mij niet. Door de foto's vorm te geven op mijn manier in mijn eigen stijl is het de ultieme vertolking van mijn verhaal geworden. Het was een moeilijk proces. Zeker tijdens het bedenken en voorbereiden van de scènes en bij de verwerking van de beelden. Tijdens de opnames heb ik enorm genoten van onze samenwerking en mij verwonderd over het

“ Door het model te vertellen over mijn verdriet, kon zij zich inbeelden in de situatie

inlevingsvermogen van het model. De serie is geen verwerking want dit blijf ik altijd bij me dragen, maar het was wel een fijn proces.”

HERKENNING

De beelden van Mariëtte Aernoudts zijn allerm minst de zware donkere sfeerbeelden die je bij zo'n onderwerp verwacht. Zij vertelt het verhaal met de zachtheid die haar fotografie typeert. De brede ruimte en zachte pasteltinten zijn kenmerkend voor haar stijl. “Misschien wil ik mijn eigen wereld wat mooier maken. De werkelijkheid en pijn verzachten. Niet alleen voor mezelf, maar

ook voor de anderen die zich in de serie herkennen. Je ziet ook dat dit gebeurt. Ik heb de serie onlangs geëxposeerd en de reacties waren hartverwarmend. Er zijn zoveel mensen die leven met een angststoornis of iemand kennen die daar last van heeft. Kijkers herkennen zichzelf in de foto's en voelen zich erkend. Mensen met een angststoornis houden dit bijna altijd verborgen, maar het is goed om er met iemand over te kunnen praten. De foto's nodigen uit tot een gesprek. Weten dat je niet de enige bent, maar dat er anderen zijn die met je meelopen. Daarmee heeft de serie zijn doel bereikt.” □

MARIËTTE AERNOUDTS is lid van de Huiskamer en exposeert regelmatig. Ze won diverse prijzen.
www.marietteaernoudts.nl

© Mariëtte Aernoudts

© Mariëtte Aernoudts

